

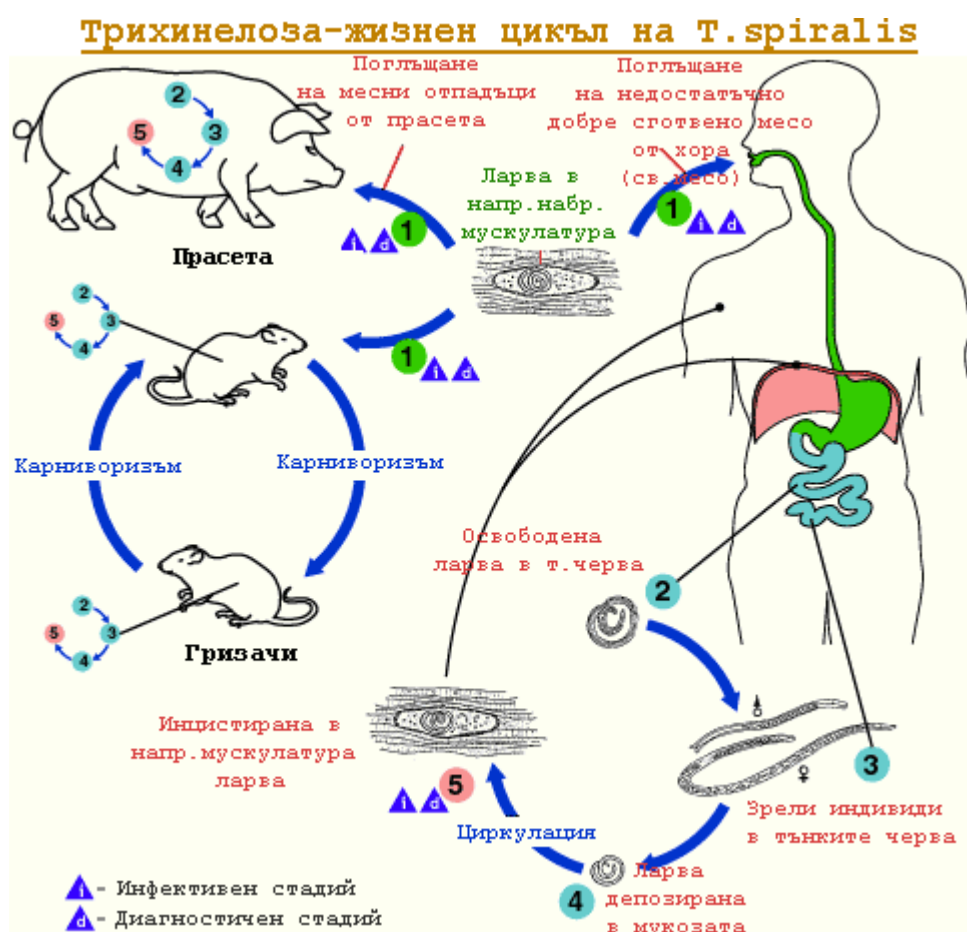
ТРИХИНЕЛОЗА

Трихинелозата е тежко протичаща паразитна болест при хората и млекопитаещите животни.

Причинители на заболяването са малки кръгли червеи – трихинели. В България се откриват 2 трихинелни вида – *T. spiralis*, при епидемични взривове от домашни свине и *T. britovi*, свързана по-често с взривове от диви животни.

Trichinella spiralis – ларва в напречно набраздена мускулатура

Обичайни гостоприемници на паразита и източник на инвазия за човека са дивите и домашни месоядни и всеядни бозайници – домашна и дива свиня, мечка, кон и по-рядко други животни. Заболяването се предава от животно на животно, като роля за поддържане на инвазията играе канибализмът сред гризачите. Свинефермите привличат плъховете поради обилното количество храна. Гризачите стават обект на нападение и изяждане от свинете с последващо заразяване. Свинете

в големи свинеферми си предават заболяването и чрез каудофагия – взаимно изядане на опашките. Човекът попада във веригата при консумация на недостатъчно термично обработено месо и месни продукти – кайма, наденици, суджуци, луканки и др., добити от заразени животни. Добре свареното или изпечено месо, дори да съдържа трихинелни ларви, не е заразно.

Трихинелозата може да имитира над 60 други болести, като много често наподобява грип, заушка, ревматизъм, ентероколит, менингит, алергия, миозит, бъбречни болести и др.

Тежестта на заболяването зависи:

- от количеството на погълнатите паразити с инвазираното месо;
- от степента на термичната обработка на месото;
- от имунобиологичното състояние на човешкия организъм.

Заболяването започва най-често 5 до 25 дни след консумация на заразено с трихинели месо. Оплакванията най-често са: стомашно-чревен дискомфорт; висока температура, достигаща 40-41°C, неповлияваща се от антипиретично и антибиотично лечение; мускулни болки при движение, при гълтане, дъвчане, дишане; отоци около очите, като при тежко протичане отоците обхващат тялото и крайниците; конюнктивит; обрив по тялото.

През мес. февруари 2009г. в района на с. Железница – София беше регистриран голям трихинелозен взрив след консумация на месо от диви прасета. Над 600 души бяха консумирали от съмнителните месо и месни продукти, над 100 души заболяха и бяха лекувани в болнични условия. По същото време беше регистриран и малък семеен взрив, като 8 души заболяха от трихинелоза след консумация на месо от домашно прасе, което не е било трихинелоскопирано.

За да се избегне заболяване от трихинелоза, е необходимо да се спазват следните правила:

1. Месо от домашна свиня или диво прасе да се консумира само след изследване за наличие на трихинели от ветеринарните органи, тъй като по външен вид заразеното месо не се различава от здравото.
2. Месо и месни продукти /кайма, наденица, суджук, луканка и др./ се консумират след много добра термична обработка – печене, варене и пържене.
3. При поява на по-горе описаните оплаквания да се търси незабавно медицинска помощ от личния лекар и консултация с лекар паразитолог. Същата може да се осъществи в СРИОКОЗ – отдел “Паразитология”, ул. “Враня” № 20, в НЦЗПБ – Кабинет по паразитни и тропически болести, ул. Кракра “№3а и при специалистите от СБАЛИПБ “Проф. Иван Киров”.

За личните стопани – отглеждащи прасета:

Правилното отглеждане на домашните свине в частното стопанство изисква:

- спазване на добра хигиена
- хранене с чиста и термично обработена (преварена) храна

- осигуряване на плъхо-непроницаемост в свинефермата.
- провеждане на редовни дератизации (унищожаване на гризачите).
- избягване на извънкочинното /свободно/ отглеждане на домашни прасета и изхранването им със сурови кланични отпадъци или с трупове на диви животни.
- задължителна трихинелоскопия (изследване за наличие на трихинели) на добитото свинско месо, както за лична консумация, така и за обществено потребление. Изследват се проби от диафрагма, език, междуребрена мускулатура или друго месо /не се изследват вътрешни органи или сланина/. Изследването за трихинелоза на проби от домашни и диви прасета, трябва да става в регламентираните за това лаборатории на ДВСК и РВМС (съгласно Наредба № 110/18.09.2006г. за специфичните изисквания за осъществяване на официален контрол на трихинела в месо, в сила от 14.11.2006г.), издаващи официален документ за резултата от изследването.

За производителите на хранителни продукти от животински произход, търговците, предлагачи месо и месни продукти и собствениците на заведения за обществено хранене:

- не се приемат и предлагат за продажба или консумация хранителни продукти от животински произход без необходимите ветеринарно медицински документи за произход и годност
- за свинското месо е задължително да има и експертен лист за извършена трихинелоскопия с отрицателен резултат от изследването
- трупното свинско месо трябва да бъде подпечатано от органите на ДВСК.

За членовете на ловно-рибарските дружества:

- задължителна трихинелоскопия на месото на отстреляния дивеч – диви свине, мечки и др.
- абсолютно се забранява консумацията, продажбата и преработката на нетрихинелоскопирано месо от диви свине.
- труповете на животни с доказана трихинелоза се унищожават в екарисажи и не се допуска вторичната им обработка.

За домакините:

- пазаруване на свинско месо и месни продукти – кайма, наденици, суджуци, кървавици и др. от утвърдени магазини и фирми
- избягване на консумация и дегустация на сурова кайма в процеса на подготовката ѝ за термична обработка
- добра термична обработка на добитото в личното стопанство или закупено от общественения сектор свинско месо и месни продукти приготвени от него.